

ÅRSBERETNING 2015

Norsk Fosterhjemsforening

Innhold

SAMMENDRAG.....	3
1 ORGANISASJONEN.....	5
1.1 FORMÅL OG OPPBYGGING	5
1.1.1 LANDSMØTE 2015.....	5
1.2 HOVEDSTYRET	6
1.2.1 Oppgaver gjennom 2015.....	7
1.3 KONTROLLUTVALGET.....	7
1.4 VALGKOMITEEN.....	8
1.5 FYLKESFORENINGENE	8
1.5.1 Økonomi	9
1.5.2 Aktiviteter	10
1.6 PROFILERING, KOMMUNIKASJON OG MEDIA	12
1.7 FAGLIG RÅD	12
1.8 SEKRETARIATET	13
2 ØKONOMI	14
3 HANDLINGSPLAN.....	15
Foreningens formål	15
Oppnådde mål i henhold til vedtatt handlingsplan 2013-2015 og tiltaksplan for 2015:..	15
4 MEDLEMSUTVIKLING	17
4.1 Medlemmer/støttemedlemmer	17
Fylkesoversikt medlemmer/støttemedlemmer	18
5 FOSTERHJEMSKONTAKT.....	19
6 PROSJEKTER	20
6.1 PROSJEKTER 2015	20
6.1.1 Avsluttede prosjekter	20
6.1.2 Eksterne prosjekter:	20
7 RÅDGIVNINGSTJENESTEN	21
7.1 HENVENDELSENE	21
Antall henvendelser	21
Hvem henvender seg?	21
Problemstillinger.....	21
Kommentarer	22
8 SAMARBEID OG KONTAKT UTENFOR ORGANISASJONEN.....	24
8.1 SAMARBEIDSINSTANSER.....	24
8.2 HØRINGSINNSPILL	24
9 INTERNASJONALT SAMARBEID	26
9.1 NOFCA	26
9.2 IFCO	26
9.3 APFEL	27
10 MEDLEMSKAP	28
IFCO	28
Ungdomsdeltakelse	28
APFEL	28
Frivillighet Norge.....	28
Norsk Barnevernsamband.....	28
Studieforbundet næring og samfunn	29

Voksne for barn.....	29
KS	29

SAMMENDRAG

Vi kan se tilbake på et år fylt av oppgaver. Det er blitt avholdt ledersamling for fylkesledere, organisasjonskurs for tillitsvalgte og landsmøte. Hovedstyret har arrangert seks møter og fylkestyrene mellom to til åtte møter gjennom 2015. Fylkene har gjennomført mange samlinger for fosterbarn, fostersøsken og fosterforeldre.

Landsmøtet 2015 vedtok visjon og etiske retningslinjer for foreningen. Det ble foretatt tillegg og endringer i vedtektene, hvor valgkomiteen ble lagt til med eget kapittel. Videre vedtok landsmøtet langtidsbudsjett og handlingsplan som gir grunnlaget for strategien for de neste to årene. Det ble foretatt demokratisk valg på medlemmer til hovedstyret, kontrollutvalg og valgkomité. Våre viktigste verv ledes for de to neste årene av Torunn Hauen Aks leder av hovedstyret, Bjørn Morten Holm leder av kontrollutvalget og Mia Solberg leder av valgkomiteen.

Fosterhjemskontakt har kommet ut med seks nummer i 2015 og bladet er i god faglig utvikling. Bell Media, som står for annonsesalg i bladet, ansatte ny selger i 2015 noe som har medført en økning av provisjonsinntektene for foreningen.

Ny og revidert *Håndbok for tillitsvalgte* har foreningen i løpet av året lagt frem til høring for innspill og kommentarer fra tillitsvalgte.

Prosjektet *Bro mellom foreldre og fosterforeldre* ble avsluttet i 2015. Og foreningen fikk etter søknad midler fra ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering til det 1 ½-årige prosjektet *Bedre samarbeid*. Her vil det bli et samarbeidsprosjekt mellom det kommunale barnevern og vår forening.

Den sentrale rådgivningen har mottatt mer eller mindre de samme problemstillinger som kom frem i hefte som ble gitt ut i januar 2015, *Aktuelle temaer fra Rådgivningstjenesten*. Men vi har opplevd en pågang av henvendelser som har sammenheng med fosterhjemsgodtgjørelse og NAV. Barne-, likestilling- og inkluderingsdepartementet (Bld) overførte ansvaret for å utrede NAV problematikken til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Det resulterte i rapport *C Kartlegging av hvordan fosterhjemsgodtgjørelsen påvirker fosterforeldres rett til ytelser fra NAV og beskatning*. Foreningen har gjennom mange år gjort det offentlige barnevern og politikere oppmerksom på problematikken. Denne rapporten ble levert som grunnlag til *Stortingsmeldingen om fosterhjem* som skulle behandles i desember. Behandlingen ble utsatt til 2016. Foreningen ser frem mot denne Stortingsmeldingen som er et resultat av langvarig lobbying fra foreningens side om en helhetlig gjennomgang av fosterhjemsomsorgen i Norge.

Norsk Fosterhjemsforening har også sittet i KS sin arbeidsgruppe som ga PwC i oppdrag å lage en egen utredning (*Utredning av rammeverk for fosterhjem*) med bakgrunn av Bufdirs A, B og C rapporter. Den ble påbegynt i februar og levert i mai. Her har foreningen gitt innspill både muntlig og skriftlig. Mange av innspillene vi har gitt, går på juridiske avklaringer. Til barnevernlovutvalget ble

det gitt 48 punkter som forslag til forbedringer, deriblant at barnevernloven må bli en rettighetslov og behovet for delvis partsrettigheter for fosterforeldre. Listen ble presentert i Fosterhjemskontakt.

Generalsekretær ble i juni intervjuet av Vista Analyse, et såkalt dybdeintervju. Det vil resultere i rapporten *Barnevernet – et utfordrende samliv mellom stat og kommune* (januar 2016).

Barnevernlovutvalget vil legge frem sin innstilling i august 2016. Det betyr at fosterhjemområdet vil bli behandlet flere ganger i årene fremover. Antagelig vil det komme en proposisjon som vil avklare en del av det vår forening i mange år har vært opptatt av. Selv om foreningen har sittet i referansegrupper, gitt høringsinnspill mm, er det ikke sikkert at alt vi har spilt inn vil bli videreført i Stortingsmeldingen eller andre dokument i tiden fremover. Politikerne har det siste ordet.

Buudir har arbeidet på høygir i 2014 og 2015. Direktoratet har utarbeidet mange av de arbeidsdokumentene som Stortingsmeldingen skal bygge på. Blant annet har det kommet en veileder for personer som fører tilsyn med barn i fosterhjem (tilsynsperson).

2015 har hatt fokus på fosterhjem på mange måter. Flyktningestrømmen utover høsten har medført et stort behov for fosterhjem for enslig mindreårige asylbarn, noe som har preget hjelpeapparatet på alle nivå.

Foreningen har i flere omganger gjennom 2015 fått driftstilskudd fra Buudir. Etter klage fikk foreningen et økt tilskudd i juni, samt at vi fikk en tilleggsbevilgning i midten av desember. Med en høyere momskompensasjon, tilleggsbevilgning sent på året, mindre bruk av lønnsmidler og økt provisjonsinntekter fra annonsesalg i Fosterhjemsforeningen, viste foreningens årsregnskap et overskudd for 2015.

Norsk Fosterhjemsforening søkte i januar om å være vertskap for IFCO2017. I november ble det klart at dette arrangementet gikk til Malta.

Årets Nofca- møte ble arrangert på Færøyene og Norsk Fosterhjemsforening har presidentskapet de neste to årene.

1 ORGANISASJONEN

1.1 FORMÅL OG OPPBYGGING

Norsk Fosterhjemsforening er en uavhengig interesseorganisasjon i forhold til politiske partier og trossamfunn. Foreningen skal være en aktiv pådriver for å heve kvaliteten på alle plan innen fosterhjemsomsorgen.

Hvem kan bli medlem?

Følgende kan bli medlemmer i Norsk Fosterhjemsforening: fosterforeldre, besøkshjem, beredskapshjem, familiehjem for barn og ungdommer og tilsvarende ordninger som er godkjent. Et fosterhjem har ett medlemskap, og begge fosterforeldre vil da ha de samme rettigheter.

Foreningens oppbygging

Norsk Fosterhjemsforening er en frivillig og demokratisk oppbygget organisasjon. Det innebærer at foreningen følger vanlige demokratiske spilleregler, at det foretas valg til alle foreningens tillitsverv og at foreningens arbeid er tuftet på flertallsvedtak fattet i foreningens lovlige organer.

Foreningens øverste organ er landsmøtet, som holdes hvert annet år. Vedtak fattet av landsmøtet er bindende for alle ledd i organisasjonen.

Kontrollutvalget skal påse at vedtekter og beslutninger blir fulgt. Foreningen har også en valgkomité som blant annet har ansvar for å legge frem for landsmøtet forslag til medlemmer i hovedstyret.

Hovedstyret er foreningens øverste organ mellom landsmøtene og som tar avgjørelser i alle saker som handler om Norsk Fosterhjemsforening, med unntak av lokale forhold som primært er fylkesforeningenes ansvar.

Fylkesforeningene har et tilsvarende ansvar som hovedstyret, men på fylkesnivå. Det er fylkesforeninger i alle landets 19 fylker.

Sekretariatet er foreningens utøvende organ på nasjonalt nivå, og betjener alle medlemmer, tillitsvalgte og samarbeidsparter. Foreningen har også et faglig råd hvor blant annet styreleder, generalsekretær og fagkonsulent deltar.

1.1.1 LANDSMØTE 2015

Landsmøtet 2015 ble avholdt 23 – 25. oktober på Quality Hotel & Resort Sarpsborg. Dette i sammenheng med Norsk Fosterhjemsforening Østfolds 40-årsjubileum.

Til sammen 76 deltakere inkludert, delegater, valgkomité, kontrollutvalg, ansatte og observatører hvorav 62 var stemmeberettigede.

Gjennom organisasjonskurs og ledersamlinger har flere av sakene vært grundig drøftet før de ble vedtatt på landsmøtet 2015.

Edelig har Norsk Fosterhjemsforening sin egen visjon; Sammen – Synlig – Sterk.

Landsmøtet 2015 støttet ikke forslag til eget ungdomsmedlemskap i Norsk Fosterhjemsforening. Derimot skal hovedstyret i samarbeid med ungdommen utarbeide retningslinjer for ungdomsråd for ungdom mellom 13-23 år.

Norsk Fosterhjemsforening fikk også på plass etiske retningslinjer for medlemmer, tillitsvalgte og ansatte.

Gjennom sju hovedpunkter med underpunkter vil følgende punkter vektlegges i Norsk Fosterhjemsforening: Respekt, Samarbeid, Lovlydighet (redelighet/ærlighet), Lojalitet, Åpenhet, Taushetsplikt og omdømme. Etiske retningslinjer er lagt ut på vår webside og den vil bli lagt inn som vedlegg i håndbok for tillitsvalgte.

Landsmøtet 2015 støttet hovedstyrets søknad om å være vertsland for Ifco2017 eller Ifco 2019 med forbehold om at Norsk Fosterhjemsforening ikke blir økonomisk ansvarlig. Det ble kjent i november at styret i Ifco valgt Malta for arrangementet i 2017.

Det ble vedtatt retningslinjer for valgkomité som også fikk et nytt kapittel i vedtektene, og kontrollutvalgets retningslinjer fikk flere nye punkter.

Landsmøtet 2015 vedtok handlingsplan for 2016-2018. Her vektlegges: å sikre alle barn i fosterhjem gode oppvekstvilkår, forbedre fosterforeldres rammevilkår og utviklingsmuligheter, og styrke Norsk Fosterhjemsforening som en attraktiv interesseorganisasjon.

Her vil hovedstyret vedta tiltaksplan for 2016 for hva som skal vektlegges ut ifra handlingsplan som ble vedtatt i landsmøtet. Fylkesforeningene skal vedta aktivitetsplan som også utgår fra vedtatt handlingsplan for hele foreningen.

1.2 HOVEDSTYRET

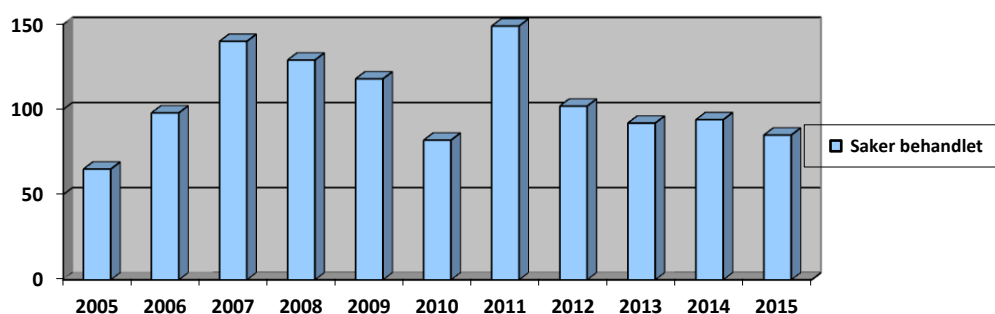
Hovedstyret etter oktober 2015 til oktober 2017	
Leder:	Torunn Hauen Aks, Telemark, region Sør
Nestleder:	Solfrid Kjærvoll Birkedal, region Vest
Styremedlemmer	Tommy Hæggernæs, region Nord Kjersti Overvik, region Midt Solfrid Ruud Rekdal, region Øst Helle Christensen, region Sør
Varamedlemmer:	Pål Dahl Andersen, region Vest Undis Cecilie Haagenen, region Sør Anne-Birgitte Løvlien, region Øst Astrid Leren, region Øst

1.2.1 Oppgaver gjennom 2015

Hovedstyret har i 2015 hatt seks møter. Ett av disse ble lagt i forbindelse med fylkesledersamling (mars), ett i forbindelse organisasjonskurset (april) og ett i forbindelse med landsmøte (oktober).

Hovedstyret har behandlet 85 saker gjennom 2015. Alle hovedstyrets medlemmer har gjennom 2015 vært stabilt til stede ca. hver sjette helg, og bare med et par unntak har vara blitt innkalt.

Nedenfor vil det komme frem i graf antall behandlede saker i hovedstyret siden 2005 til og med 2015.

1.3 KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget har løpende blitt oppdatert skriftlig og muntlig. Saker til behandling i hovedstyret og protokoller legges ut på intranett som kontrollutvalget og øvrige tillitsvalgte har tilgang til. Annen informasjon fra sekretariatet som sendes til tillitsvalgte går også til kontrollutvalget.

Leder av kontrollutvalget har i perioder blitt erstattet av medlem i kontrollutvalget.

Kontrollutvalget la frem rapport for 2011, 2013 og 2014 i årets landsmøte, rapport fra 2011 ble etterspurt av landsmøte 2013. Landsmøtet 2015 vedtok at det skal velges nestleder i kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets leder var tilstede på ledersamling og organisasjonskurs (april). Leder og medlemmer bortsett fra ett, deltok i landsmøtet (oktober).

Utvalget har ikke mottatt henvendelser til behandling i 2015.

Retningslinjene for kontrollutvalget ble vedtatt endret og utvidet i landsmøtet 2015. Se vedtekter.

Kontrollutvalgets rapport for 2015 vil bli lagt frem for hovedstyret i 2016 og landsmøtet i 2017.

Kontrollutvalg fra oktober 2015 til 2017:

Leder:	Bjørn Morten Holm, region Midt
Nestleder:	Mette Westergren, region Sør
Medlemmer:	Jan Ove Steineth, region Vest
Vara:	Turid Bræk, Sør-Trøndelag, region Midt

1.4 VALGKOMITEEN

I landsmøteperioden 2013-2015 vedtok hovedstyret veiledende retningslinjer for valgkomiteens arbeid jfr. hovedstyresak 36/15. I tillegg ble retningslinjer for valgkomiteen endret og utvidet fra 16 til 18 punkter i vedtektene.

Valgkomiteen var tilstede under organisasjonskurset (april), og gjennomførte der mange intervjuer i forhold til at foreningen sto ovenfor valg av nytt hovedstyre.

Landsmøtet vedtok også for valgkomiteen en sammensetning med nestleder. Valgkomiteen har tidligere ikke hatt eget kapittel i vedtektene. I landsmøte ble kap 7 endret til valgkomite. § 7-2 oppgaver blir det presisert at de skal avgi innstilling i både hovedstyret og kontrollutvalg.

Valgkomite fra oktober 2015 til oktober 2017:

Leder:	Mia Solberg, region Øst
Nestleder:	Arild Ullebø, region Vest
Medlemmer:	Monica Sjursen Skogland, region Vest
Vara:	Marianne Sollund, region Nord

1.5 FYLKESFORENINGENE

Fylkesforeningene er selvstendige juridiske enheter under moderorganisasjonen Norsk Fosterhjemsforening.

Norsk Fosterhjemsforening har i utgangspunktet 19 fylkesforeninger. Gjennom 2014 og 2015 har Akershus vært uten fylkesstyre. Her har fylkesforeningen i Oslo samt i Østfold invitert medlemmer fra Akershus til sine arrangement. Oslo hjelper til med å spre informasjon om viktige saker for medlemmer i Akershus via deres Facebook-gruppe. Det ble gjennomført et møte for begge fylkers medlemmer i oktober hvor også styreleder og generalsekretær var tilstede. Få medlemmer fra Akershus deltok på dette møtet, og Oslo skal fortsatt invitere medlemmer fra Akershus på sine arrangement. Det var ikke grunnlag for å etablere et interimsstyre på dette tidspunkt.

Vest-Agder fikk gjennomført valg til fylkesstyre i februar. Fylket fikk hjelp av to representanter fra hovedstyret, sekretariatet hjalp til med regnskap, årsberetning og forslag til budsjett.

Vest-Agder deltok ikke på landsmøtet, og på slutten av året har styret bestått av få personer.

Begge fylkene må prioriteres i 2016.

Det er hovedstyret som har ansvar for både Akershus og Vest-Agders økonomiske midler. Disse avsettes på egne konti sentralt.

Hver fylkesforening utarbeider årsberetning, årsregnskap, budsjett og aktivitetsplan som legges frem i fylkenes årsmøter.

Hovedstyrets regionansvarlig frem til landsmøtet 2015 med spesielt ansvar for fylkene i sin region.

Region Midt:	Bjørn Morten Holm
Region Nord:	Jim Skogsholm
Region Vest:	Solfrid Kjærvoll Birkedal
Region Øst:	Mia Solberg
Region Sør:	Kjersti Overvik

Nyvalgt hovedstyre konstituerer seg i januar 2016 og nye regionansvarlige vil bli valgt.

1.5.1 Økonomi

Fylkesforeningene fikk overført driftsmidler på til sammen kr. 500 000 for 2015. Det ble fordelt med kr. 15 000 til hvert fylke i juni (etter tildelt driftstilskudd fra staten). Restpott ble fordelt likt med kr. 10 800 til 18 fylker og kr. 20 000 til Finnmark. Hovedstyret vedtok å dekke reiseutgifter i forbindelse med ledersamling med kr. 50 000.

Det ble vedtatt i et tidligere landsmøte at fylkesforeningene ikke skal ha en egenkapital som overstiger kr. 100 000.

Refusjon av medlemskontingent sendes ut fire ganger i året, kvartalsvis. Medlemskontingent refunderes med en fordeling på 45 prosent sentralt og 55 prosent til fylkene. Netto medlemsøkning i fylkesforeningene per 31.12 refunderes med 75 prosent per medlemskap. Fylkene fikk kr. 987 217 i kontingentrefusjon for 2015.

Også for 2015 har hovedstyret hatt forvaltningen av to fylkers økonomi. Medlemsrefusjon og driftstilskudd til disse to fylker blir lagt til deres respektive oppbevarte konto sentralt.

Mange fylker bedrer sin økonomi ved å arrangere samlinger/kurs hvor medlemmene betaler en egenandel. Mange sender søknad om dekning av familiesamling til sin omsorgskommune og får dette innvilget – andre gjør det ikke. Fylkesstyrene søker også Studieforbundet næring og samfunn om støtte til eksempelvis samtalegrupper, gjennom loddsalg eller får inn penger ved at de er registrert i Frivillighetsregistret som utløser grasrotandel.

Det er lovpålagt å registrere fylkesforeningene i Brønnøysundregisteret. Her er alle bortsett fra ett fylke registrert.

Hovedstyret vedtok i 2015 å igangsette internkontroll for fem tilfeldig valgte fylker. Resultatet viste at det mangler kunnskap om god regnskapsførsel for enkelte fylker. Det gis opplæring i foreningens årlige organisasjonskurs, og enkelte ganger gis individuell oppfølging. Internkontrollen vil fortsette i 2016.

1.5.2 Aktiviteter

Opplysningene under er hentet fra styrereferater som er innkommet fortløpende gjennom 2015 og fylkenes aktivitetsplaner for 2015. Fylkenes årsberetninger foreligger ikke før i slutten av februar, da det er fylkenes respektive årsmøter som bant annet godkjenner årsberetningene, årsregnskap og aktivitetsplan.

Akershus er fortsatt uten valgt styre, og medlemmene her blir invitert av Oslo til ulike kurs og samlinger for fosterhjemmet. Det ble forsøkt å danne interimsstyre for Akershus i 2015, men det lot seg ikke gjennomføre.

De øvrige fylkesforeningene har i 2015 gjennomført flere forskjellige typer samlinger for fosterhjemmene. Det varierer hvorvidt samlingene har blitt avviklet gjennom en helg eller kun en dag.

Handlingsplanen 2014-2016 er viktig for Norsk Fosterhjemsforening, og det er gjennom denne at fylkesforeningene fastsetter sin aktivitetsplan. Eksempler på gjennomførte aktiviteter har vært samtale-/veiledningsgrupper, gokart, temakvelder med eksterne forelesere, fotballkamper, medlemsmøter, juleverksted, aktivitetsparker, fosterhjemskafeer, paintball, klatring og hundekjøring. Det er flere fylkesforeninger som ivaretar fosterhjemmets egne barn som også blir invitert både til egne arrangement og i øvrige arrangement.

Etter opplysninger fra styremøtereferat kommer det frem at det var 40 påmeldte til en motivasjonskveld, 97 påmeldte til en familiesamling, 21 familier deltok på et arrangement og 34 familier på en vintersamling. 30 voksne var samlet for en takkedag med Bufetat og 10 medlemmer møtes i et fylke en gang i måneden for samtalegruppe. 8 familier deltok ved et arrangement og 15 på et annet. Vi kan si at det gjennomsnittlig er 15 hjem som deltar ved de ulike samlingene og arrangementene. Tilbakemeldinger fra medlemmene som har deltatt, er i stor grad positive. Tallene er oppgitt av noen fylker og ikke andre.

Det er ikke bare gjennom aktiviteter for medlemmene i Norsk Fosterhjemsforening fylkesstyrene arbeider med. Fylkesstyrene samarbeider også med barneverntjenestene og Bufetat. Dette for å videreutvikle samarbeid og profilere Norsk Fosterhjemsforening. Styremedlemmer i enkelte fylkesforeninger har ved enkelte anledninger deltatt ved ulike PRIDE-samlinger for nye fosterforeldre. Her er det dessverre ikke alle fylkene som blir invitert. Det er et mål i alle fylker å øke medlemsmassen i fylkene. Å rekruttere nye medlemmer til Norsk Fosterhjemsforening er utfordrende, og dette merkes for noen fylker. Det er likevel en jevn økning i medlemsmassen, og fylkenes deltakelse ved PRIDE-kurs og diverse samarbeidsmøter utenfor foreningen er en stor medvirkning til en økning av antall medlemmer i foreningen. Alt utadrettet virksomhet på alle nivå i foreningen vil være med på å øke medlemstallene.

Fylkesstyrene planlegger året gjennom sine aktivitetsplaner som viser når fylkesstyrene skal ha møter, samlinger ol. For 2015 har de gjennomsnittlig hatt 6 styremøter. Noen fylkesstyrer leier lokaler for sine møter, Bufetat sine lokaler stilles for noen fylker til disposisjon, andre velger å ha styremøtet hjemme hos et styremedlem. Lengden på møtene varierer over en helg, en dag eller via

Skype. Topografien i enkelte av våre fylker betyr at styremedlemmer må overnatte for å delta på møter i eget fylke, noe som er tidkrevende og kostbart. Referatene sendes sekretariatet fortløpende.

Fylkesforeningene i Norsk Fosterhjemsforening oppfordres til å søke økonomisk støtte utenfor egen organisasjon til aktiviteter og andre arrangement for fosterhjemsfamiliene. Flere fylkesforeninger har mottatt støtte fra mellom kr. 3 000 – kr. 30 000. Grasrotandelen gir en god ekstraintekt for noen av fylkene.

Avhengig av kompleksiteten i henvendelsen fylkene får, videreformidles til ansatt rådgiver i sekretariatet. Henvendelser fra medlemmer innkommet til tillitsvalgt i fylkesstyret med ansvar for likemannsarbeid, oversendes sentralt slik at disse også kommer med i statistikken for henvendelser.

Både det kommunale barnevern og det statlige barnevern har også i 2015 endret seg i forhold til rutiner for frikjøp og forsterkninger. Disse endringene har fosterhjemmene ikke fått informasjon om verken fra det statlige eller det kommunale barnevern. Det har vært mange henvendelser til både fylkesforeningene og sentralt gjennom hele året hva gjelder nedskjæringer.

Noen fylkesforeninger har også gjennom 2015 hatt problemer med å få nok tillitsvalgte i styrene. Tillitsvalgte i Norsk Fosterhjemsforening har store oppgaver, men det er viktig at vi har velfungerende fylkesstyrer som arrangerer samlinger og kurs for alle fosterforeldre, fosterbarn og egne barn. Det ligger ekstremt mye arbeid bak de arrangementene som fylkesstyrene legger til rette for medlemmene og deres familier. Disse samlingene er kanskje noe av det viktigste fylkesforeningene gjør.

Hovedstyret har gjennom en ett-års-periode prioritert fylkesforeningene ved blant annet besøk i hvert fylke. Hovedstyret inviterte i mars alle fylkesledere til dagssamling i Oslo. Dette var svært vellykket og planen er å fortsette disse samlingene med en overnatting for fylkesledere.

Norsk Fosterhjemsforening har nærmere 200 tillitsvalgte, men har ikke nødvendig økonomi til å gi kurstilbud til alle tillitsvalgte innen organisasjonen. Under 1/3 av tillitsvalgte deltar på foreningens årlige organisasjonskurs. I 2015 ble organisasjonskurset avviklet på Sundvolden hotell i Buskerud. Tillitsvalgte fra fylkesstyrene, kontrollutvalg og valgkomité samt ansatt utgjorde til sammen 74 personer. Kun ett fylke var ikke representert.

Årets organisasjonskurs la vekt på styrets rolle og oppgaver, ny veileder for valgkomiteen, landsmøtesaker, logo, visjon og etiske retningslinjer.

Tilbakemelding på årets organisasjonskurs fra de tillitsvalgte var positive i forhold til at de fikk et bedre kjennskap til organisasjonen, uformelle og formelle møter med de øvrige fylkesforeningene, parallellseminar, informasjon om hva som er blitt gjort i foreningen og hva som gjøres, og foredraget fra Tron Solvang.

Det ble etterspurt teambuilding, flere parallellseminar, mer tid til informasjonsutveksling mellom fylkesforeningene og mer tid på eksterne forelesere. Det var også et ønske om fellesforelesning fra vår rådgivningstjeneste. Organisasjonskurset la stor vekt på saksgang frem mot landsmøtet i oktober.

Videre må det tas mer hensyn til nye tillitsvalgte i fremtidige organisasjonskurs.

1.6 PROFILERING, KOMMUNIKASJON OG MEDIA

Profilering gjøres av foreningen på flere arenaer. Vi har også i 2015 fokusert på videreutvikling av foreningens webside inkludert fylkesforeningenes egne sider. Foreningen bruker facebook for å videreformidle informasjon internt og eksternt.

Fosterhjemskontakt er en av foreningens profileringsverktøy. Denne når både medlemmer og faggrupper innen fosterhjemsomsorgen.

I 2015 produserte foreningen et hefte om de mest aktuelle temaer som kommer inn til vår rådgivningstjeneste. Temaene gjenspeiler «hvor skoen trykker» i fosterhjemsomsorgen. Dette heftet er gjennom året delt ut til våre samarbeidsparter til informasjon.

Vi profilerer foreningen og gir til kjenne våre synspunkter når vi gir høringsinnspill, deltar i høringsgrupper, arbeidsgrupper, referansegrupper på ulike nivå, holder foredrag, er tilstede i konferanser og samlinger nasjonalt og internasjonalt, samt kommer med uttalelser i media. Det er gitt flere foredrag internt og eksternt gjennom året.

Norsk Fosterhjemsforening sentralt og lokalt blir til enhver tid oppringt for intervju i TV, radio eller avis. Det har vært færre henvendelser fra media dette året både fra NRK og aviser. Det har vært henvendelser som har ønsket informanter blant fosterforeldre og fosterbarn. Styreleder har deltatt i NRK-reportasje sammen med sin fosterdatter. Vi har blitt intervjuet i forbindelse med økonomiske rammebetingelser for fosterforeldre.

Det er tenkelig at media er informert om den forestående Stortingsmeldingen og avventer denne sett med bakgrunn for at vi har fått færre henvendelser fra media i 2015 enn i 2014.

Internasjonalt profileres foreningen gjennom deltakelse i det nordiske og europeiske nettverksgruppene Nofca, organisasjonen Apfel og den verdensomspennende IFCO. (Se egne kap.)

På landsmøtet 2015 ble visjonen *Sammen – Synlig – Sterk* vedtatt. Det ble også vedtatt etiske retningslinjer. Begge deler er viktig i profileringen av foreningen.

Foreningen har i 2015 fått laget flere profileringsgjenstander som refleksbånd, refleksvest med logo og navn og penner. Is-skrape med navn og logo vil komme i januar 2016.

1.7 FAGLIG RÅD

Faglig Råd er et rådgivende organ for Norsk Fosterhjemsforening når det gjelder faglige spørsmål. Rådet er sammensatt av 3-5 fagpersoner.

Det er stort behov for juridisk og psykologisk bistand i sekretariatet i forbindelse med intrikate juridiske- og faglige spørsmål som vi blir kjent med gjennom alle henvendelsene generelt og spesielt på rådgivningen. Her har vi jevnlig kontakt med to jurister som er knyttet opp mot å skrive juridiske artikler i Fosterhjemskontakt. Ny leietaker er advokat, og i fremtid kan vi forsøke å få til et samarbeid.

1.8 SEKRETARIATET

Sekretariatet er lokalisert i Oslo sentrum med gangavstand til alle viktige samarbeidsparter.

Sekretariatet har 3,6 stillingshjemler (generalsekretær 100 prosent, fagkonsulent 50 prosent, redaktør for Fosterhjemskontakt ca. 50 prosent, organisasjonssekretær 100 prosent, regnskapsfører 40 prosent og sekretær 20 prosent).

De ansatte har i 2015 bestått av generalsekretær Tove M S Wahlstrøm, organisasjonssekretær Iren Andersen, fagkonsulent Jennifer Drummond Johansen i permisjon frem til november, redaktør Åse L. Larsen og regnskapsansvarlig Anne Enger. Carina Andersen (fra 1.8.2014) har sittet i en 100 % vikarstilling i 2015. Karin Haarberg Aas og redaktør har fungert som ekstra rådgiver på torsdager.

I påvente av vedtak for langtidsbudsjettet 2016-2018 i landsmøtet oktober 2015, har det vært usikkerhet i forbindelse med utlysning av nye stillinger i sekretariatet. Landsmøtet vedtok 2.5 stillinger i langtidsbudsjettet. Utlysningen vil bli foretatt i januar 2016.

Sekretariatet har gjennomført sekretariats-møte hver og hver annen tirsdag formiddag. Her blir det gitt informasjon, diskutert aktuelle problemstillinger, nettgjennomgang, oppfølging og effektivisering av hovedstyrets fattede vedtak, forberedelse av organisasjonskurs og landsmøte, etterarbeid i forbindelse med vedtak fattet i landsmøte m.m. Det skrives referat fra hvert møte. Sekretariatet har brukt både sekretariats-møter og et internseminar til forberedelse av landsmøtet 2015. Sekretariatet la frem en revidert utgave av *Håndbok for tillitsvalgte*. Den skal endres slik at den kontinuerlig blir bedre, og den skal alltid ha en gjennomgang etter hvert landsmøte.

Det har vært lite sykdom blant de ansatte også i 2015, men oppgavene i sekretariatet er mange, og har økt de senere årene. Økning av antall medlemmer gir økt arbeid sentralt. Sekretariatet har ansvar for utgivelse av Fosterhjemskontakt seks ganger i året, gi råd og veiledning i forhold til henvendelser. Henvendelsene har økt i antall og kompleksitet for hvert år. Notater omkring NAV, permittering har flere ganger gjennom 2015 blitt sendt til det offentlige barnevern og politisk ledelse i Stortinget. Sekretariatet ved generalsekretær har ansvar for saksutredninger som legges frem i hovedstyret for endelig vedtak, for eksempel regnskap, budsjett, statistikk, diverse utredningsoppgaver, høringsinnspill, medlemsutvikling, effektiviserer de vedtak hovedstyret fatter, representere i nasjonale grupper, organisasjonsutvikling og innlegg og kontakt med media, politikere m.m. Likeledes forbereder og etterbehandler generalsekretær og sekretariatet saker i forbindelse med landsmøtet. Sammen med hovedstyret har sekretariatet forberedt og gjennomført organisasjonskurs og ledersamling. Generelt sett har det vært et høyt aktivitetsnivå for å løse mange oppgaver gjennom 2015. Det har i tillegg vært forespørsler om foredrag, og uttalelser til media, noe som gjerne kommer på toppen av annen aktivitet. Generalsekretær representerer også i forskjellige nasjonale referansegrupper, arbeidsgrupper og kompetansegrupper. Foreningen har presidentskapet i Nofca fra 2015, noe som er tillagt generalsekretær.

2 ØKONOMI

Norsk Fosterhjemsforenings inntektskilder i 2015 var driftstilskudd fra Bufdir, medlemskontingent, provisjonsinntekter gjennom annonser i Fosterhjemskontakt (gjennom Bell Media), salg av temahefter og bøker, og leieinntekt fra 3 utleide kontorer.

Norsk Fosterhjemsforening fikk etter søknad 3.500 mill. i driftsstøtte for 2015 fra Bufdir. Foreningen har søkt om 5 mill. de to siste årene. Etter klage på tilstått driftstilskudd fikk foreningen i slutten av juni ytterligere kr. 230 000. I midten av desember fikk Norsk Fosterhjemsforening en tilleggsbevilgning på kr. 559 000. Til sammen fikk foreningen kr. 4 289 000 for 2015. I og med at foreningen fikk den siste tildelingen i siste halvdel av desember måtte pengene overføres til 2016. Tilleggsbevilgningen kan komme til fratrekk på tildelingen i 2016.

Årsregnskapet for 2015 viste et overskudd på kr 748 901. I budsjett for 2015 ble det lagt opp til et underskudd. Årsakene til overskuddet tilskrives at driftstilskuddet ble høyere enn revidert budsjett, samt at vi fikk en tilleggsbevilgning gitt i desember, høyere momskompensasjon som utbetales seint på året, og at vi ikke fikk ansatt stillinger som planlagt i 2015.

Det ble søkt to ganger om driftstilskudd i 2015. Bufdir endret søknadsfristen for 2016 fra februar samme år til første desember (året før). Dette er en positiv endring da driftstilskudd da vil bli utbetalt tidlig på året og ikke etter et halvt år. Det vil bli lettere å planlegge driften da vi tidlig i året vet hvor stort driftstilskuddet vil bli.

Det er gledelig å se at medlemstallene har økt fra 3491 i 2014 til 3651, særlig med bakgrunn i at de fleste andre organisasjoner sliter med rekruttering av medlemmer. Foreningen har hatt en jevn stigning de siste årene.

Provisjonsinntekter fra annonser i Fosterhjemskontakt har gått betraktelig opp etter ny selger i Bell Media startet i begynnelsen av 2015. Dette er svært usikre inntekter, og her vil vi være svært konservative med å forvente en stabil inntekt i fremtid.

Prosjektregnskapet for 2015 viser kr 73 833 i pluss. Prosjektet Bro mellom foreldre ble avsluttet i desember 2015. Prosjektregnskap går ikke inn i vårt ordinære budsjett eller regnskap. Hvert prosjekt har eget regnskap som blir godkjent av revisor, og sendes over til respektive instanser som har gitt prosjektmidler.

For mer detaljer vises til Norsk Fosterhjemsforenings årsregnskap 2015.

Foreningen har i november fått innvilget søknad om penger til prosjektet *Bedre samarbeid* fra Helse og Rehabilitering ExtraStiftelsen. Penger blir her utbetalt i januar 2016.

Foreningen fikk i 2014 en julegave fra sivilingeniør JF Knudtzen AS på kr 10 000. Stipend ble utlyst i 2015 for fosterbarn med spesielt talent innen sport. Det ble delt ut kr 6000 til tre søkere, en fikk kr 3 000 og de to andre kr 1 500. Vinnerne ble presentert i Fosterhjemskontakt.

3 HANDLINGSPLAN

Handlingsplan og tiltaksplan er Norsk Fosterhjemsforenings styringsinstrument. Fylkesforeningene styrer etter aktivitetsplan som skal gjenspeile handlingsplanens punkter. Det vises til vedlagt handlingsplan 2016-2018 og tiltaksplan for 2016.

Foreningens formål

Foreningen skal være en aktiv pådriver for å heve kvaliteten på alle plan innen fosterhjemsomsorgen.

Dette punktet viser foreningens deltakelser i nasjonale referansegrupper/arbeidsgrupper, møter, prosjekter, samarbeid, foredrag, intern og ekstern informasjon på fosterhjemsområdet, deltakelse i nasjonale og internasjonale sammenheng og kontakt med media. Mange av aktivitetene gjenspeiler profilering av foreningen som gjøres ved styreleders, generalsekretærs og tillitsvalgtes arbeid.

Oppnådde mål i henhold til vedtatt handlingsplan 2013-2015 og tiltaksplan for 2015:

1) Sikre fosterbarn gode oppvekstvilkår (fra handlingsplanen)

- Et av målene i tiltaksplanen var å utrede ungdomsmedlemskap. Det ble lagt opp sak i landsmøtet 2015 hvor det ble vedtatt å etablere et Ungdomsråd i Norsk Fosterhjemsforening.
- Det ble søkt midler til profilering og kurs i forbindelse med livsboken Mitt Liv. Biografisk arbeid med barn – å lage en livsbok. Søknaden ble avslått av Bufdir med begrunnelse om at vi hadde fått midler til et annet pågående prosjekt i 2015.
- Gjennom fylkesforeningens innsats med å arrangere familiesamlinger, juleverksteder m.m., skaper de en arena for å samle hele fosterfamilien, fosterbarn, egne barn og fosterforeldre.
- Gjennom vår representasjon i nasjonal referansegruppe, i våre høringsuttalelser lobber vi for fokus på fosterhjem slik at kvalitet i oppfølging, veiledning og tiltak skal bli bedre og alltid til det beste for fosterbarnet.
- Som den største pådriver for å få en helhetlig nasjonal gjennomgang på fosterhjemsområdet har vi fulgt opp områder i Prop. 106 L som skal ivaretas og videre utredes – deriblant at barn skal utredes før plassering og at barnevernet skal innhente barnets historie hvor livsbok er foreslått.
- Foreningen har gjennom foredrag og kurs gjennom 2015 forsøkt å implementere livsboken slik at alle fosterbarn får tilgang på sin historie. Det er holdt kurs for både fosterforeldre og barnevernets ansatte.

2) Forbedre fosterforeldrenes rammevilkår (fra handlingsplan)

- Foreningen fikk gjennomslag for en årelang lobbyvirksomhet for en helhetlig gjennomgang på fosterhjemsområdet. Stortingsmelding skulle legges frem i utgangen av 2015. Det ble utsatt og kommer først i 2016. Også i 2015 ble det gitt innspill til rapporter som skal danne grunnlag for Stortingsmeldingen. Både for Bufdirs rapport C Kartlegging av hvordan fosterhjemsgodtgjørelsen påvirker fosterforeldres rett til ytelser fra NAV og beskatning, og KS sin rapport utarbeidet av PwC Utredning av rammeverk for fosterhjem vil danne grunnlag for denne meldingen (dette gjelder også for punkt 1) og 3)).

- Foreningen har vært representert med styreleder og generalsekretær i referansegruppe knyttet til KS sin rapport. Generalsekretær har sittet i kompetansegruppe i Bufdir i forbindelse med rekruttering. Styreleder har gjennom flere år sittet i Programkomiteen.
- Gjennom utredninger, høringsinnspill, notater mv. har vi gjort det offentlige barnevern – statlige og kommunalt - oppmerksom på at fosterforeldres egne barn ikke blir glemt, - urbefolkningen må regnes med, at NAV ordninger slår svært uheldig ut for fosterforeldre, at fosterhjemsavtalene blir satt til side uten forhandlinger ved reduksjon i forsterkninger, at medvirkning både fra fosterbarn og fosterforeldre blir ivare tatt mm.
- Foreningen har også gjennom 2015 økt tilgjengeligheten for medlemmer som trenger råd og veiledning på torsdager ved at de nå har to rådgivere på torsdager.
- Foreningen har gitt høringsinnspill i alle relevante høringer.
- Den nordiske-, europeiske- og internasjonale fag- og erfaringsutvekslingen som medlemskap i Nofca, Apfel og IFCO gir, er viktig for foreningen i forhold til fagutvikling og profilering..
- For å få gjennomslag for en forbedring innen fosterhjemsområdet er det helt avgjørende med samarbeidsmøter og kontakt på alle plan; lokal- og rikspolitikere, stat, kommune, fylke, barneombud, andre relevante frivillige organisasjoner.
- Foreningen søkte og fikk midler gjennom ExtraStiftelsen til prosjekt Bedre samarbeid. Et prosjekt som har til hensikt å bedre samarbeidet mellom fosterforeldre og saksbehandler i barnevernet.

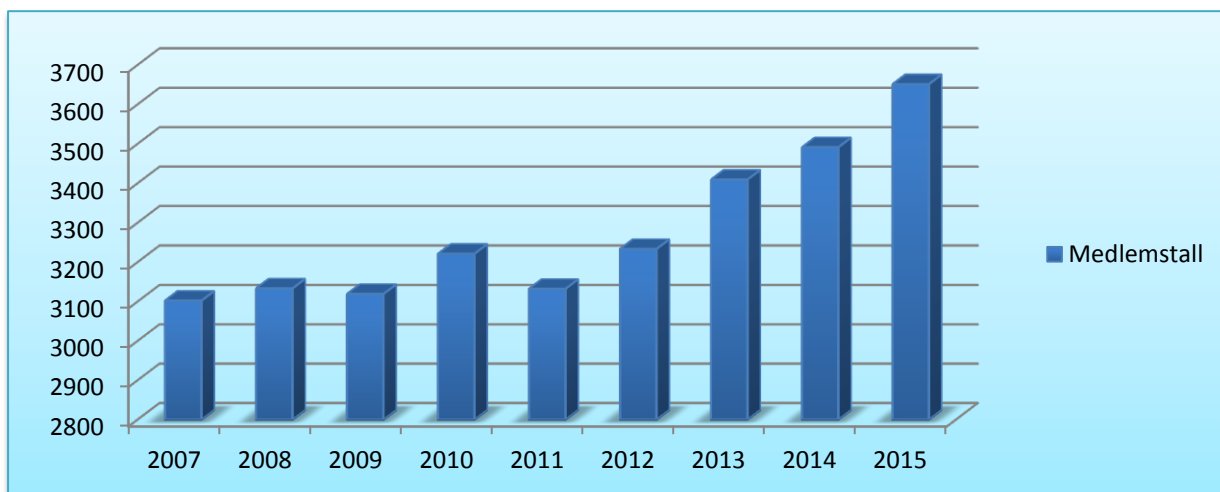
3) Styrke Norsk Fosterhjemsforening som en attraktiv interesseorganisasjon

- Landsmøtet 2015 vedtok visjon for Norsk Fosterhjemsforening Sammen – Synlig – Sterk
- Landsmøtet vedtok etiske retningslinjer for foreningen.
- Søknad om å avholde den internasjonale konferansen IFCO2017 ble sendt i januar. Fikk beskjed i november at Malta ble foretrukket. Norge, Malta og Skottland var søkere.
- Temahefte fra rådgivning ble trykket tidlig i 2015
- Økt antall deltakere i foreningens organisasjonskurs
- Gjennomført ledersamling
- Informasjonsspredning på flere områder, e-post, web, intranett, facebook og Fosterhjemskontakt
- Vi gjør foreningen mer kjent gjennom deltakelse i nasjonale referansegrupper, internasjonal deltakelse, media og i samarbeid utenfor egen organisasjon
- Samarbeidsavtale med Sametinget fortsetter
- Foreningen har økt antall medlemmer fra 2014 til 2015 med 160.

4 MEDLEMSUTVIKLING

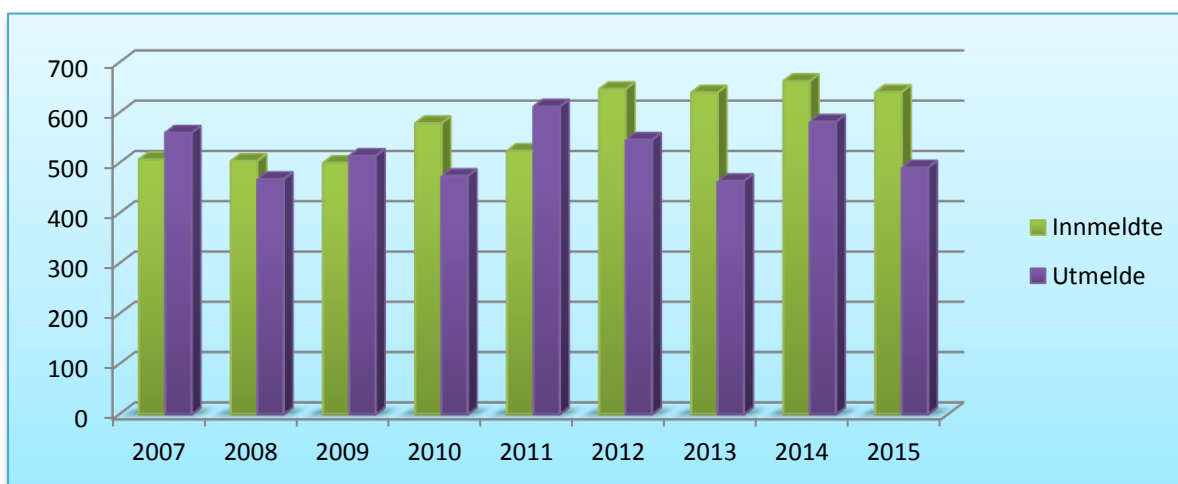
Per 31.12 2015 hadde Norsk Fosterhjemsforening 3651 medlemmer.

Medlemsoversikt pr 31. desember fra 2007 til 2015:

Oversikt over medlemmer pr 31.12 fra 2007 til 2015.

Nedenfor vises innmeldte og utmeldte medlemmer i perioden 2007 til 2015. Her går det frem at Norsk Fosterhjemsforening gjennom 2015 har hatt flere innmeldte (641) enn utmeldte (491) medlemmer.

4.1 Medlemmer/støttemedlemmer

Det regnes ett medlemskap per fosterhjem, uavhengig av antall personer i familien.

Det totale medlemstallet for år 2015 er 3651. Det er 160 medlemmer fler enn 2014. Av disse er det registrert 3484 medlemmer, 153 støttemedlemmer, 8 æresmedlemmer og 6 støttemedlemmer som mottar 1 eksemplar av Fosterhjemskontakt i året. Totalt ble det innmeldt 641 nye medlemmer/støttemedlemmer. Det er utmeldt 491 medlemmer og støttemedlemmer i 2015.

Støttemedlemmer som mottar 1 eksemplar av Fosterhjemskontakt er fordelt på følgende fylker:
Oslo: 1, Buskerud: 1, Rogaland: 2, og Sør-Trøndelag: 2.

Fylkesoversikt medlemmer/støttemedlemmer

Fylkesforeninger	Totalt antall Medlemmer/ støttemedlemmer	Innmeldte Medlemmer/ Støttemedlemmer	Utmeldte Medlemmer/ støttemedlemmer
Akershus	245	50	40
Aust-Agder	102	16	16
Buskerud	262	30	46
Finnmark	62	16	4
Hedmark	199	37	17
Hordaland	285	45	38
Møre og Romsdal	276	52	37
Nordland	202	30	31
Nord-Trøndelag	216	36	32
Oppland	139	23	16
Oslo	127	23	22
Rogaland	345	61	39
Sogn og Fjordane	90	13	10
Sør-Trøndelag	268	40	32
Telemark	114	28	3
Troms	149	31	27
Vest-Agder	98	9	8
Vestfold	184	37	34
Østfold	287	64	39
Direkte NFF	1		
Totalt	3651	641	491

15 fylkesforeninger har økt medlemsmassen per 31.12.2015. Disse fylkene er: Telemark + 25 medlemmer, Østfold + 25 medlemmer, Akershus + 25 medlemmer. Hedmark + 20 medlemmer, Rogaland + 20 medlemmer, Møre og Romsdal + 16 medlemmer, Finnmark + 12 medlemmer, Sør-Trøndelag + 10 medlemmer, Hordaland + 8 medlemmer, Oppland + 7 medlemmer, Vestfold + 5 medlemmer, Sogn og Fjordane + 4 medlemmer, Nord-Trøndelag + 4 medlemmer, Troms + 4 medlemmer, og Aust-Agder + 1 medlem,

5 FOSTERHJEMSKONTAKT

Norsk Fosterhjemsforening gir ut Fosterhjemskontakt, et tidsskrift for fosterhjemsarbeid. Tidsskriftet er på 52-60 sider pr utgivelse. Fosterhjemskontakt hadde gjennom 2015 et opplag på 4500 pr utgivelse. Tidsskriftet kom ut med 6 utgivelser i 2015. Åse L. Larsen har vært redaktør for disse utgivelsene. Tidsskriftet inneholder fagartikler, reportasjer om fosterforeldres og fosterbarns erfaringer, foreningens høringsinnspill, organisasjonsinformasjon, presentasjon av forskningsprosjekter, samt oppdateringer innenfor det politiske arbeidet på barneverns- og fosterhjemsfeltet.

I tillegg er det flere faste spalter i tidsskriftet. Det er en spalte for juridiske spørsmål, samt en spalte med rådgivende spørsmål. Disse spaltene speiler noen av de vanskelige problemstillinger som kommer inn til rådgivningstjenesten. Det er henholdsvis advokater og de som har ansvaret for rådgivningstelefonen i Norsk Fosterhjemsforening som skriver til disse to spaltene. I 2015 var det vekselvis advokatene Astrid Haram, Marianne Skjelle Aasdal og Marianne Hognestad som skrev til juridisk spalte.

Øydis Skogholt har ansvaret for to faste sider. Siden «Tanker på tampen» speiler spørsmål og problemstillinger innenfor barnevernsarbeid på en tankevekkende måte. Den faste siden «Innsidene» er barn og unges egen side.

Fosterhjemskontakt har et redaksjonelt råd bestående av medlemmer i foreningen. Rådet har i 2015 bestått av Elisabeth Vedeler og Siv Ragnhild Schultz. Dette er færre medlemmer enn tidligere. Grunnen til dette er at noen av medlemmene har trukket seg naturlig ut av redaksjonsutvalget, samtidig som vi ikke har satt inn nye krefter. Dette fordi vi har funnet ressurser i sekretariatet til disse oppgavene. Redaksjonsutvalget får ikke honorar for sin deltagelse i det redaksjonelle arbeidet.

Bell Media har ansvar for salg av støtteannonser i Fosterhjemskontakt. I 2015 ble det satt inn nye ressurser på annonsesalg i tidsskriftet. Dette resulterte i en stor økning i annonsesidene i bladet. Bladet ble samtidig utvidet med like mange sider slik at annonsesidene ikke skulle ta plassen til de redaksjonelle sidene.

Ved utgangen av 2015 hadde vi 345 abonnenter i tillegg til medlemmene som også får tilsendt tidsskriftet gjennom gaveabonnement. Disse sendes blant annet til stortingspolitikere, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, media og samarbeidspartnere.

Vi har alltid et mål om å øke antall abonnenter til Fosterhjemskontakt. Så også i 2016.

6 PROSJEKTER

6.1 PROSJEKTER 2015

6.1.1 Avsluttede prosjekter

Prosjektet «Bro mellom foreldre og fosterforeldre»

Når barn skal forholde seg til flere voksenpersoner som bor atskilt, er det viktig at de voksne kan ha et godt forhold til hverandre. I prosjektet "Bro mellom foreldre og fosterforeldre" er det utviklet et program som skal bidra til å fremme slikt samarbeid mellom foreldre og fosterforeldre. Programmet som har fått navnet "Raushet", skal brukes av likemenn og erfaringsformidlere i kommunene. Det er blitt holdt kurs i 2015 for erfaringsformidlere som er en gruppe foreldre og fosterforeldre som har god erfaring med å samarbeide. Disse personene skal være nøkkelpersoner for det videre arbeidet i kommunene.

Prosjektet er gjort i et samarbeid mellom Norsk Fosterhjemsforening og Rusmisbrukernes Interesseorganisasjon RIO. Det er finansiert av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Det 2-årige prosjektet var planlagt avsluttet ved utgangen av 2014 men fikk utsettelse til desember 2015 med ferdigstillelse. Her bør det søkes nye midler i 2016 for implementering av prosjektet.

6.1.2 Eksterne prosjekter:

Norsk Fosterhjemsforening deltok i Voksne for barns prosjekt *Snakk om det 2*, og Redd Barna og LfBs prosjekt *Barnevernsbarn og sosiale medier*

Norsk Fosterhjemsforening har i 2015 vært en del av styringsgruppen i prosjektet Barnevernsbarn og kontakt på sosiale medier. Prosjektet er en oppfølging av rapporten «Kontakt med sosiale medier mellom foreldre og barn under offentlig omsorg» som ble utgitt på NOVA i 2014. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Redd Barna, Landsforeningen for barnevernsbarn, Organisasjonen for barnevernsforeldre og Norsk Fosterhjemsforening. Prosjektets målsetting er å skape en forståelse og bevissthet rundt bruk av sosiale medier i kontakten mellom barn plassert av barnevernet og deres foreldre, for å bidra til at den digitale kontakten forblir positiv, og for å se hva som kan gjøres for å unngå skadelig og usunn kontakt. Prosjektet hadde i oktober 2015 et dialogseminar som et av de første møtene i landet hvor det var invitert barnevernsbarn, foreldre, fosterforeldre og ansatte i barnevernet. Innspillene som kom frem under dialogmøtet danner grunnlaget for den kommende rapporten som lanseres i 2016.

Foreningen har sittet i Voksne for barns referansegruppe i forbindelse med prosjektet *Meg og familien min*. Prosjektet avsluttes første halvår 2016 med lansering av film laget av Filmmakeriet fra Lillehammer. Prosjektet er finansiert av Bufdir og her ønsket Bufdir i tildelingen at foreningens prosjekt *Bro mellom foreldre og fosterforeldre* skulle bidra inn i prosjektet til Voksne for barn.

Foreningen deltok også i referansegruppe til Redd Barnas prosjekt *Jeg ble møtt som et menneske*, unges historier om et barnevern som hjalp dem. Se temahefte med samme navn. Det inngikk syv filmer i prosjektet til unge om hjelp fra barnevernet jfr. www.reddbarna.no

Norsk Fosterhjemsforening ble oppsøkt av Prof. Einar R Hiervang vedrørende et prosjekt om samarbeid mellom BUP og barnevern. Det skal søkes 20 mil fra Forskningsrådet for et prosjekt over 4 år. Dersom de får midler til dette prosjektet ønsker de at vår forening blir med i ressursgruppe/referansegruppe. Svar på en slik søknad vil avgjøres i 2016.

7 RÅDGIVNINGSTJENESTEN

7.1 HENVENDELSENE

Norsk Fosterhjemsforenings rådgivningstjeneste er for medlemmer, men vi får også henvendelser fra andre.

Rådgivningstjenesten betjenes av to fagpersoner på torsdager fra kl. 09-15 gjennom alle måneder i året, med unntak av juli. Det kommer likevel henvendelser gjennom hele uken, og et økende antall tar kontakt pr. e-post. Det er et stort behov for denne nøytrale tjenesten og vi får god tilbakemelding for den rådgivningen som gis.

Antall henvendelser

Antallet registrerte henvendelser i løpet av 2015 er ca. 300. Dette er en økning fra 2014, men likevel noe lavere enn det har ligget på de siste årene. Det har vært noen utskiftninger i personalgruppa som kan påvirke, samt hvordan man teller henvendelsene som kommer inn.

I tillegg til sekretariatets rådgivningstelefon driver flere av fylkesforeningene likemannsarbeid og disse har egne telefoner hvor fosterforeldrene kan henvende seg. Vi har ingen oversikt over antall slike henvendelser til fylkesforeningene.

Hvem henvender seg?

Alle fylker er representert blant de som har tatt kontakt på rådgivningstelefonen i 2015. Et klart flertall av henvendelsene kommer fra kommunale fosterhjem, men vi får også henvendelser fra statlige hjem og beredskapshjem. Vi får også henvendelser fra instanser som skal bistå fosterhjemmene, for eksempel ansatte i barneverntjenesten, Bufetat og NAV. Noen ganger ringer også fosterbarn, familiemedlemmer osv. Vi får også spørsmål i forhold til hva som skal til for å bli fosterforeldre, studenter som ønsker innspill til problemstillinger og fagstoff. Vi får også henvendelser fra andre organisasjoner og journalister.

Problemstillinger

Spørsmålene som blir ringt inn til rådgivningstelefonen spenner fra de enkle til de veldig alvorlige temaene. Henvendelsene blir kategorisert, men dette kan noen ganger være vanskelig fordi temaene går i hverandre. Det er også slik at mange henvendelser rommer flere separate problemer, og de kunne derfor vært satt opp som flere henvendelser.

Nedenfor presenteres temaer som vi har fått henvendelser om i 2015. Noen temaer er tatt med på grunn av alvorlighetsgrad, andre fordi vi får mange henvendelser på dette. Temaene skiller seg ikke mye fra andre år.

Det er i hovedsak de samme problemstillingene som går igjen:

- Flyttesaker
- Økonomi
- NAV
- Samarbeid
- Samvær
- Ettervern
- Adopsjon
- Seksuelle overgrep/vold

Kommentarer

Det er sammensatte og komplekse problemstillinger som ringes inn til rådgivningstjenesten. Det er tidkrevende og til tider tungt arbeid, og vi får ofte ikke fulgt opp sakene slik vi kunne ønske. Nytt i 2015 er at vi spør innringer om å få lov til å ringe tilbake for å høre hvordan det har gått med saken de har ringt inn. Når vi ringer tilbake, opplever vi at innringerne er svært positive til henvendelsen. Samtidig som det oppfattes som en god oppfølging av innringer, opplever vårt rådgivningsteam at det er nyttig for rådgivningstjenesten med denne kontakten i etterkant.

Samtalene som ringes inn kan vare lenge, mange opp mot en time. På grunn av kapasitet forsøker vi å korte ned tiden pr. samtale, men det er vanskelig å avbryte folk når de «endelig» kan snakke med en uavhengig part. Mange trenger mest at noen lytter og forstår. Rådgivningstjenesten er et viktig medlemstilbud som det er behov for å utvide, både for å øke kapasiteten og for å sikre god faglig utvikling. Vi håper at dette blir mulig å få til i 2016.

Vi får stadig mange henvendelser som omhandler NAV. Mange fosterforeldre opplever store utfordringer i forhold til dette. NAV-problemstillinger har også vært tema i rådgivningsspalten i Fosterhjemskontakt flere ganger i løpet av året. Dette er viktig informasjonsarbeid. Disse artiklene kan også ha bidratt til at flere henvender seg om slike saker. Ellers så er det også svært bekymringsfullt at antall flyttesaker holder seg på samme nivå. Vi har noen slike henvendelser hver måned. Dette er alvorlige saker og vi opplever at altfor mange fosterbarn blir påført store tilleggsbelastninger på grunn av at de må flytte igjen og igjen. Med tett og god oppfølging av fosterhjemmet mener vi at flere av disse flyttingene kunne ha vært unngått.

Rådgivningen har som mål å være løsningsorientert og skal ikke bidra til å eskalere konflikter. Vi forsøker å opptre som en objektiv tredjepart - noen som kan se situasjonen fra utsiden, og som kan bidra til at fosterforeldre og barnevern sammen kan finne en vei ut av utfordringene de står ovenfor.

Gjennom rådgivningen får Norsk Fosterhjemsforening hovedsakelig kunnskap om hva som ikke fungerer. Av og til får vi høre historier om saker der samarbeidet fungerer godt, men som regel er det slik at fosterforeldre ringer rådgivningen når de står overfor problemer de ønsker hjelp til å løse og hvor de føler at det ikke er hjelp å få hos barnevernet. Henvendelsene som kommer inn sentralt blir fulgt opp ved å løfte problemstillinger videre til samarbeidsinstanser som KS, BLD, Bufdir, Barneombud, politikere og media. På slutten av 2014 og gjennom hele 2015 har vi sett at spesielt

rammevilkårene for forsterkede fosterhjem har blitt dårligere. Det har vært raske endringer hvor fosterforeldre ikke har blitt tatt med i forhandlinger. Flere ganger gjennom 2015 har foreningen sendt varselbrev om dårligere rammevilkår for fosterforeldre til stortingsrepresentanter og det offentlige barnevern.

Henvendelsene som kommer inn på vår rådgivningstelefon vil også danne utgangspunkt for de prosjekter som foreningen initierer. I 2015 fikk foreningen midler gjennom ExtraStiftelsen til prosjektet *Bedre samarbeid*, et 1 ½ års prosjekt for å lage manualer for et bedre samarbeid mellom fosterforeldre og barnevernet.

Erfaringskunnskapen vi tilegner oss gjennom rådgivningstjenesten er, sammen med annen kunnskap, viktig i forhold til hvilke prioriteringer Norsk Fosterhjemsforening gjør i sitt interessepolitiske arbeid.

Viser for øvrig til vårt temahefte som ble trykket i januar 2015 og rådgivningsrapporten fra 2015.

8 SAMARBEID OG KONTAKT UTENFOR ORGANISASJONEN

8.1 SAMARBEIDSINSTANSER

Det har gjennom 2015 vært samarbeidsmøter med Bld, Bufdir, Landsforeningen for barnevernsbarn, og representanter fra Familie- og kulturkomiteen på Stortinget, Sametinget, FO og relevante organisasjoner. Norsk Fosterhjemsforening inngikk en ettårig samarbeidskontrakt med Sametinget i desember 2013. Denne samarbeidsavtalen ble fornyet i 2015. Det har ikke blitt gjennomført møter med Barneombudet i 2015. Ved å sitte i KS sin referansegruppe våren 2015 har vår kontakt med KS blitt vedlikeholdt gjennom denne representasjonen. Notater sendt fra vår forening er også sendt KS i løpet av året.

Foreningen søkte i januar om å være vertskap for IFCO 2017. I den forbindelse har foreningen tatt initiativ til og har hatt faste møter gjennom hele året med representanter fra Bufdir, Landsforeningen for fosterbarn, NHO service, Humana (Løft) og Aleris.

Foreningen har gjennom året hatt besøk av representanter fra Tsjekkoslovakia og organisasjonen Stred. Direktør Martina Bartova og 3 av hennes ansatte ble gitt informasjon om vår forening og fosterhjemsomsorgen i Norge. Både representanter fra Bufdir og generalsekretær fikk invitasjon til Tsjekkoslovakia i oktober. Vi takket nei da besøket fant sted like før vårt landsmøte.

8.2 HØRINGSINNSPILL

Gjennom året har foreningen avgitt høring skriftlig og muntlig til barnevernlovutvalget – til sammen 48 punkter. Barnevernlovutvalget skal avgi sin innstilling i august 2016.

Det er også avgitt skriftlig og muntlig innspill til Stortingets Familie- og Kulturkomite vedrørende Prop 1 S statsbudsjettet. Det er gitt skriftlig og muntlig innspill til Venstre på Stortinget i forbindelse med barnevernlovutvalget. I februar inviterte statsråd i Bld til innspillsmøte og ba om tre utfordringer innen fosterhjemsomsorgen. Forkortet la foreningen frem tre punkter 1) Fosterhjemsgaranti i femten punkter, 2) Ettervern i ti punkter og 3) Opprettelse av kompetansesenter innen fosterhjemsomsorgen.

I forbindelse med utredning av ny ansvarsfordeling i barnevernet ble generalsekretær intervjuet av Vista Analyse som hadde fått i oppdrag å følge opp regjeringens ambisjoner i Sundvolden-erklæringen som er en del av Prop. 106 L Endringer i barnevernloven. I et dybdeintervju var de interessert i å vite hva som skal til for å få et bedre og mer effektivt fosterhjemssystem, og hvordan oppgavene på fosterhjemsområdet bør fordeles mellom stat og kommune.

Foreningen har gjennom de siste årene sittet i flere nasjonale referansegruppe /arbeidsgrupper /kompetansegrupper tilknyttet kartlegging av fosterforeldres økonomiske rammevilkår med evaluering av bruken av statlige forsterkede fosterhjem. I februar 2015 ble rapport C - en kartlegging av hvordan fosterhjemsgodtgjørelsen påvirker fosterforeldres rett til ytelser fra NAV og beskatning - levert fra Bufdir som ledd i bakgrunnsrapporter for den planlagte Stortingsmelding om en helhetlig gjennomgang av fosterhjemsomsorgen. Foreningen har gitt både skriftlige og muntlige innspill til rapport C. Bld gav Bufdir meget kort tid til utredning om dette svært komplekse og vanskelige

området som mer og mer har dominert hva vi har fått inn av saker på rådgivningen sentralt. Bufdir har muligens ikke kunnet ivareta alle områder og foreningen må følge nøye med da Stortingsmeldingen foreligger.

Med bakgrunn i de tre rapportene (*Rammebetingelser for fosterforeldre* rapport A, *Bruk av statlige/kommunale og private fosterhjem* rapport B, og rapport C (nevnt ovenfor) fra Bufdir, fulgte KS opp med egen rapport *Utredning av rammeverk for fosterhjem*. KS ønsket med denne utredningen å belyse ulike modeller for økonomiske rammebetingelser for fosterhjem, samt perspektiver på tilbudet om oppfølging og veiledning. Utredningen var ment som et innspill til BLD i forbindelse med arbeidet med Stortingsmelding om fosterhjem. PwC gjennomførte utredningen for KS i løpet av en tremånedersperiode fra februar til mai i 2015. Norsk Fosterhjemsforening var representert gjennom styreleder og generalsekretær deltakelse i arbeidsgruppen, som for øvrig besto av representanter fra kommunalt og statlig barnevern. Rapporten ble levert Bld i mai/juni.

Stortingsmeldingen om fosterhjem var planlagt fremmet i Stortinget i desember 2015, men av ulike grunner vil den bli fremmet i løpet av de første månedene i 2016.

I mai ga generalsekretær både muntlig og skriftlig innspill i deputasjon vedrørende Bystyremeldingen 1/2015 – *Barnevern i Oslo*

9 INTERNASJONALT SAMARBEID

9.1 NOFCA

Den årlige konferansen i det nordiske fosterhjemsnettverket NOFCA ble arrangert på Færøyene 27-30.05.2015. Møtet på Færøyene hadde som hovedtema ettervern (viser til referat fra møte som ligger på foreningens webside).

NOFCA står for Nordic Foster Care Association og nettverket består av deltakere fra ulike fosterhjemsforeninger/organisasjoner og to statlige barnevernskontor. Det er tospråklig engelsk og samnordisk.

Målet med dette nordiske nettverket er å forbedre kvaliteten på fosterhjemsarbeidet i de nordiske land gjennom utveksling av erfaringer og forskning, stimulere til mer forskning, organisere samlinger og konferanser, samt gjøre fosterhjemsarbeidet kjent både for politikere og allmennheten.

Norsk Fosterhjemsforening har de siste to årene hatt sekretæransvar, og har for perioden 2015 og 2016 Presidentansvaret i Nofca. Representant fra Grønland ble valgt til sekretær. Det ble besluttet å avholde neste Nofca møte på Grønland 27-28 mai 2016. Tema samvær.

Det kan bli noen endringer i forhold til tidspunkt og sted for møtet i 2016 pga. sekretærs bortgang. Det er ikke valgt ny sekretær i for perioden.

9.2 IFCO

Ifco, International Foster Care Organization ble formelt stiftet 19. august 1983 og Norsk Fosterhjemsforening har vært medlem i denne organisasjonen siden oppstart.

Det er det eneste internasjonale nettverk som er dedikert til å fremme og støtte fosterhjemsomsorg verden over. Ifco er en multikulturell arena hvor barn, unge, fosterforeldre, foreldre som har sine barn i fosterhjem, sosialarbeidere, akademikere, forskere, frivillige, media, politikere og andre kan møtes og utveksle erfaringer.

Ifco har medlemmer over hele verden. Organisasjoner og enkeltmennesker eller ungdom mellom 13 og 28 år som bor, eller har bodd i fosterhjem kan bli medlemmer. Som medlem deltar en i et globalt nettverk, får mulighet til å påvirke, endre praksis, lovverk og felles standarder – alt for å høyne kvalitet innen fosterhjemsomsorgen.

IFCO 2015

Den attende verdenskonferansen i IFCO ble i år arrangert i Australia, Sydney andre uke i november.

Til konferansen i Sydney ble Norsk Fosterhjemsforening representert ved styreleder og generalsekretær. Til sammen 40 voksne og barn kom fra Norge med representanter fra Norsk Fosterhjemsforening, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, NHO service, Humana, Aleris og Havnøy inkludert flere ansatte, fosterforeldre, fosterbarn og egne barn.

Det var nærmere 1 000 deltakere fra 25 land og 4 kontinent.

Barn og ungdom utgjorde til sammen ca. 30 personer.

Norsk Fosterhjemsforening søkte i januar 2015 om å være vertsland for verdenskonferansen IFCO 2017. Vi hadde ikke fått svar på vår søknad før vi reiste til Sydney i november. I programmet og ved åpningen ble det annonsert at Malta skal være vertsland for Ifco2017. Avstemning i IFCOs styre gikk i favør av Malta, og Norge fikk ikke nok stemmer. Den norske styringsgruppen for Ifco2017 ble noe overrasket over beslutningen som ikke på forhånd var formidlet oss som søkerland.

Det ble etterspurt en skriftlig begrunnelse for avslaget, og den er kommet i etterkant av konferansen.

Det vises i sin helhet til www.cvent/event/event2015-ifco/event-summary eller bare www.ifco2015.com. Litt ned på siden finner dere **Presentation** – trykk på denne og dere kan få tilgang til flere av presentasjonene/foredragene her.

9.3 APFEL

Apfel har gjennomført to møter i løpet av 2015. Det ene i Leuen og i november i Milano.

Apfel arbeider kontinuerlig med tre hovedområder:

- 1) Co-parenting
- 2) The voice of the child
- 3) Recruitment and following up programs for fosterparents

Det finnes også mulighet for prosjektsamarbeid mellom landene og noen er allerede i gang der språket gjør det mulig. Apfels webside har blitt etablert i løpet av 2015. Her legges årsberetninger, fagartikler mm.

10 MEDLEMSKAP

IFCO

IFCO (International Foster Care Organisation) er det eneste internasjonale nettverk som er dedikert til å fremme og støtte fosterhjemsomsorg verden over. IFCO er en multikulturell arena hvor barn, unge, fosterforeldre, foreldre som har sine barn i fosterhjem, sosialarbeidere, akademikere, forskere, frivillige, media, politikere og andre kan møtes og utveksle erfaringer.

Norsk Fosterhjemsforening har vært medlem i mer enn 20 år. Dersom medlemmer ønsker å delta på fremtidige konferanser får de redusert deltakeravgift ved å oppgi organisasjonens medlemsnummer.

Ungdomsdeltakelse

Helt siden oppstarten i 1981 har *IFCO Ungdom* vært en aktiv deltaker og har promotert ungdomsdeltakelse og rådgivning/konsultasjon. Ungdom med erfaring fra fosterhjemsomsorg er involvert i beslutninger, kurs, foredrag og rådgivning. De har også sitt eget internasjonale nettverk.

APFEL

Norsk Fosterhjemsforening har vært med å starte organisasjonen Apfel, og vi har vært medlem siden stiftelsen i 2013. Organisasjonen samler ledere og forskere innen fosterhjemsområdet fra Europa. Språket er fransk og engelsk og den eneste organisasjonen som er tospråklig innen dette området.

Siden den uformelle oppstarten av Apfel i 2011 er det blitt arrangert to møter i året. Møtene har funnet sted i Brussel men fra 2014 ble det besluttet å la møtene gå på omgang i de forskjellige medlemslandene.

Frivillighet Norge

Frivillighet Norge er en paraplyorganisasjon. Norsk Fosterhjemsforening har vært medlem i Frivillighet Norge siden oppstart. De siste årene har Frivillighet Norge vært svært aktive i forhold til at regjeringen skal følge opp lovnader fra Soria Moria 1. Videre har de vært pådrivere for Frivillighetsmeldingen og at frivillige organisasjoner får momskompensasjon.

Norsk Fosterhjemsforening gis også anledning til å få konsultasjoner innenfor juridiske og organisasjonsmessige problemstillinger.

Styreleder og generalsekretær deltok på topplederkonferansen Frivillighet Norge arrangerte i januar. Generalsekretær har deltatt på frokostmøte for generalsekretærer.

Ansatt i Frivillighet Norge holdt foredrag på vårt organisasjonskurs i april hvor temaet omhandlet fungerende styrer.

Norsk Barnevernsamband

Norsk Barnevernsamband leier kontor av Norsk Fosterhjemsforening. Vi samarbeider om å lage et jubileumsseminar/fagdag i forbindelse med Vigdis Bunkholts 80 års dag. Det er nedsatt en arbeidsgruppe på fem personer som har forskjellig forhold til jubilaranten.

Studieforbundet næring og samfunn

Norsk Fosterhjemsforening sentralt har søkt og mottatt midler gjennom Studieforbundet næring og samfunn i forbindelse med organisasjonskurset i april 2015.

Voksne for barn

Norsk Fosterhjemsforening er medlem i Voksne for barn. Foreningen deltar i referansegruppe til Voksne for barns prosjekt *Meg og familien min*.

KS

Norsk Fosterhjemsforening er medlem av KS og er foreningens arbeidsgiverorganisasjon. Foreningen følger lønnsjusteringer etter KSs forhandlingsresultater. KS tilbyr kurs og juridisk bistand for sine medlemmer.

Torunn Hauen Aks

Leder

Solfrid Kjærvoll-Birkedal

Nestleder

Tommy Hæggernæs

Medlem

Kjersti G Overvik

Medlem

Solfrid Ruud Rekdal

Medlem

Helle Christensen

Medlem

Hovedstyret 2015-2017

Oslo 10.02. 2015